

בין מקרה לקריאה וגם מתכון לעשיית ניסים

גיליון מספר 102

יום שישי ח' באדר ב' תשע"ו, 18 במרץ 2016

@ ~~~~~ @ ~~~~~ @ ~~~~~ @ ~~~~~ @ ~~~~~ @ ~~~~~ @ ~~~~~
שימו לב, העלון מחולק לשניים, דברי מחשבה והודעות שוטפות.
המעוניינים בהודעות בלבד- נא לעבור לחלקו השני באמצע הדף

לקראת שבת זכור

מבוא ראשון: בגדר האבן שבקצה הרחוב בו אני גרה, התחיל **צלף קוצני** לצמוח מבין רווחי האבן. עדין למראה אך חזק בקיום, נוקב הצלף את אבני הגדר, מסיט את אבני המדרכת ויוצר לו חורים של קיום.
באחד ערבים הקצת יתר נעימים השבוע החלטתי לעקור את השיח הפוחז, שהשתלט על אזור מחיה לא- לו. אלא שמלבד ידיים שרוטות ודואבות הצלף על עומדו עומד.
אז חשבתי על אותו מדרש אגדה קצר ומלא מתיקות (אולי כמו פריו של הצלף שעוד יבכיר..)
שמובא **בגמרא במסכת שבת** "מעשה בחסיד אחד שנפרצה לו פרץ בתוך שדהו, ונמלך עליה לגדרה, ונזכר שהוא שבת, ונמנע אותו חסיד ולא גדרה, ונעשה לו נס ועלתה בו צלף וממנה היתה פרנסתו ופרנסת אנשי ביתו".
מה בעצם מספרת הגמרא? על אדם **שנפרצה לו פרץ**, משמע נוצר לו צורך, נולדה אצלו בעיה, יש לו "חור בגדר" יש צורך לטפל ולתת מענה. ואותו החסיד יודע מה כדאי לו לעשות "**נמלך עליה לגדרה**" יש לו רעיון איך לפתור את הבעיה, לגדר את הגדר מחדש. לסתום את החור ולמנוע את כניסת הגנבים. אלא ש"נזכר שהוא שבת" שיש מניעה כלשהי שצריך לקחת אותה בחשבון, להתחשב בה, ו"**נמנע ולא גדרה**" והוא מקבל החלטה, לא לעשות את המובן מאליו אלא להמתין עד שהחסם ההלכתי, או כל חסם אחר בחיים יופסק, או עד שתעלה לו מחשבת פתרון חדשה.
"**ונעשה לו נס**"- מבשרת הגמרא, ו"**עלתה בו צלף**". ובזכות הצלף שעלתה בפרצה שבגדר, היה החסיד העני מתפרנס בכלכלה מרווחת לעצמו ולביתו עד יום מותו (טוב נו.. זאת כבר התוספת שלי) יש אומרים שפרי הצלף המתוק היה להם למסחר ולטעם, ויש האומרים שדווקא סגולות רפואות הצלף שרוקחים ממנו מרקחות ותרופות משחות וקוסמטיקה הם שפרנסו את אותו החסיד העני.
ובליבי תמהתי **איזה נס זה שצלף צומח?** הרי בכל פינת גדר שיש, יכול צלף מרדן למצוא את עצמו מכה שורש, אפילו בקצה הרחוב שלנו, התמקם לו בן דוד ממשפחת צלפי אותו החסיד וקנה לו שביתה.

האם לא קצת דרמטית הבטחת הגמרא שזהו הנס הגדול, שעלתה צלף בפינת גדר פרוצה? **מה נס בזה? מה הוא נס בכלל?** (חוץ משמכבי לוקחת אליפות שאז זה נס גדול לכל הדעות כולן! ככה הסבירה לי לפני כמה שנים קבוצת ילדים נחושים ובהם גם אחד הבנים שלי, ומאז איני חולקת על הקביעה הזאת הנחושה כלל וכלל!)

מבוא שני: ההיסטוריון הבריטי החשוב **פרופסור סר איאן קרשו**, התמחה בלימודי היסטוריה של מלחמת העולם השנייה, הוא האיש שהוציא את הביוגרפיה הגדולה והמפורסמת של היטלר (כן ההיא עם תמונת היטלר מתנוססת בכריכתה) והוא הוציא ספרים רבים על היבטים שונים של המלחמה העולמית הנוראה ההיא ששינתה את ההיסטוריה של העולם באופנים רבים כל כך. ספר שהוציא לפני כמה שנים "**ההחלטות הגורליות ששינו את העולם במלחמת העולם השנייה**" מנתח עשר החלטות שקיבלו מנהיגים שונים בשנה שבין 1940-1941, ושכל אחת מן היתה מכרעת להתפתחות המלחמה כפי שהתפתחה. לו אחת מההכרעות הללו היתה מוכרעת אחרת (**ונמלך עליה ולא גדרה...**) היתה ההיסטוריה-לא אותה היסטוריה. השאלה המרכזית ששזורה בספרו של קרשו, היא שאלה ותיקה, העוסקת במתח שבין **דטרמיניזם ובחירה חופשית**: האם ההכרעות ההיסטוריות ששינו את ההיסטוריה של העולם במשך הדורות, הן פרי בחירתם החופשית של מנהיגים, או שהן כורח המציאות, שבה האיש הבודד שהכריע אינו אלא כלי משחק בידי כוחות שלעתיים אפילו אינו מודע להם. קרשו מוכיח בספרו שזה **קצת מכל אחת מהאופציות**. שהרבה מההכרעות שהכריע היטלר הוחלטו בעצם בתוך מרווח צר מאוד של אפשרויות בחירה, והיו כמעט בלתי נמנעות, ובה בעת שיש הכרעות שאישיותו הכריזמה והמנהיגות של האדם הבודד הכריעו בה לגמרי. **איאן** מוכיח שבריטניה, הגאה בהחלטתה ("הבלתי נמנעת" בלשונו של **צ'רצ'יל**) להילחם ולא לצאת מן המלחמה בפשרה עם הדיקטטורה הנאצית, היתה קרובה משהיא מדמיינת להחליט על יציאה מהמלחמה והצטרפות לפרשתו לצידן של צרפת ואיטליה, עם היטלר. **ההחלטה על המשך המלחמה היא הפלא, ולא להיפך**. (בניגוד למה שכתב צ'רצ'יל) , אגב גם אצלנו, לצד הסיפור ההירואי של **מבצע יהונתן**, והצלת החטופים הישראלים באוגנדה, נוצר מיתוס כאילו ממשלת ישראל של רבין דאז היתה נחושה על יציאה למבצע והימנעות בתוקף משחרור מחבלים תמורת החטיפה, כשבעצם בפועל, היא היתה כחוט השערה מביטולו של המבצע והחלטה על כניסה למשא ומתן ושחרור מחבלים.

פרופסור סר איאן קרשו לא הכריע האם ההיסטוריה היא מקרה שקורה בין כך ובין כך ואנחנו שחקנים בה שלא מדעת, או שמא היא מונהגת בעקבות הכרעות ומשתנית אל מול החלטות ופעולות שפועלים שחקניה. אבל הוא הצביע על כך שהיא **גם מזה וגם מזה**, שיש וגם במרחב צר מאוד של בחירה, נמצא חסיד אחד שנמלך בדעתו ולא גודר את הגדר ופתאום צומח לו צלף במקום גדר ומשנה את הפרנסה המשפחתית לדורות, שפתאום תזוזה קטנה של בחירה, גם אם היא שולית לכאורה, יכולה לשנות את הסוף של הסיפור. (אז אולי אנחנו כבר מתחילים להבין למה זה נס?)

ואחרי כל המבואות:

פרשת השבוע שיקראו השבת בבתי הכנסת היא **פרשת ויקרא**, ובסופה יקראו מספר פסוקים ממקום אחד הנקראים "**פרשת זכור**". לכן היא נקראת "**שבת זכור**".

"ויקרא אל משה", זה הפסוק שפותח את הפרשה. אלא שהוא כתוב באופן יוצא דופן, המילה ויקרא כתובה כשהאות "אלף" קטנה. ככה: "**ויקרא**", וככה מתהדהדת המילה **ויקר**, בתוך המילה **ויקרא**, ומספרת שיש קשר **בין קריאה, לבין מקרה**, מספרת לנו שהעולם נע בין דטרמיניזם, בלתי ניתן להשפעה, לבין קריאה אנושית המחליטה באומץ החלטה מתוך בחירה.

ומספרת, את מה שסיפר איאן קרשו, שאכן ניתן לחשוב אולי שהדברים מתרחשים מעבר ליכולתנו להשפיע, שהם סדרת מקרים הנקרים על דרכינו (ולא סתם המילה **תקר**, פנצ'ר, גם היא מהדהדת את שורש מקרה, כי גם הפשלות, החורים הם בלתי נמנעים לפי התפיסה הזאת) ושמרווח הבחירה שלנו הוא צר, כמעט בלתי נמנע, ובעצם להיטלר לא היתה כמעט

ברירה אלא לצאת למלחמה נגד ברית המועצות, ולסטאלין לא היתה באמת ברירה אלא להתעלם מהאזהרות הרבות שקיבל. וזה נכון, הרבה מהזמן.

זה הסיפור הטבעי שבמגילת אסתר, שהכל בו מתרחש מעצמו כל הזמן. אבל יש גם קול גדול "קריאה" של ויקרא. שרק מי שאוזנו קרויה לשמוע אותה, או שנפשו אמיצה כדי לקרא אותה, רק הוא שומע את הקריאה הגדולה הזאת. זה אולי הסיפור של צ'רצ'יל שעל חוט הסערה מנע מבריטניה, רק שבוע אחרי שהוכתר כראש ממשלה, לצאת מן המלחמה. וזה הסיפור של יוני נתניהו, ושל יצחק רבין, שהובילו את חייליהם אל אדמת אוגנדה הרחוקה, על חוט השערה מההחלטה ההפוכה. יש קריאה, שצריך להיות קרוי אליה, והאוזן צריכה להיות אליה כרויה (טוב נו.. זה נשמע יותר טוב משזה נכתב..). שמאפשרת בתוך מציאות כמעט בלתי נמנעת לשנות את הסיפור ולספר לו סוף אחר, חדש, גם כשנראה שזה כמעט לא אפשרי.

בעיני זה אחד המסרים המרכזיים של פורים הבא אלינו השבוע בשלל חגיגותיו (ולא בכדי זה דומה כל כך למסר שכתבנו באופן אחר בשבוע שעבר), בסיפור המגילה של פורים יש הרבה מאוד אי ידיעה, כל הזמן השחקנים לא יודעים מה יהיה אסתר לא מגדת את עמה, ואחשוורוש לא יודע שהיא יהודיה, המן לא יודע למי מתכוון המלך לתת סוס וכתר: "למי ירצה המלך לתת כבוד ויקר יותר ממני" ואסתר שאינה יודעת מה יעשה בה, והמלך שאינו יודע "מה שאלתך אסתר המלכה ומה בקשתך" ועוד ועוד אנשים שההיסטוריה אקראית להם והם אינם יודעים מה יעלה בה. ורק אחד, שומע את הקריאה ומקבל ידיעה, והופך ממנוהל על ידי הדטרמיניזם השלם לאיש בוחר, "ומרדכי ידע את כל אשר נעשה" לכן מרדכי בעצם הוא סוג של צ'רצ'יל של המגילה. הוא מצליח לשנות לה את התסריט תוך כדי הסיפור ולהצמיח לה סוף חדש.

אז נותרה רק השאלה, איך עושים זאת? איך מחדדים את האוזן הפנימית להיות כזאת ששומעת קריאה עולמית הניצקת בלחישה עדינה?

עתה נחזור לחסיד שלנו שנעשה לו נס, וגדל לו צלף. מה שינה אצלו את הסיפור "ונזכר שהוא שבת"

הזיכרון. היכולת לזכור את המהויות, לזכור את האירועים המעצבים שהיו, לזכור לשם מה ומשום מה אנו פה ואנו בכלל. כשמישהו נזכר במהות, והמילה שבת כאן מיצגת את המהות ולא רק את התאריך הקלנדר, כשמישהו נזכר במרכיב זהותי משמעותי, אז בחירתו תהיה בחירה שמתוך חופש בחיר ולא בחירה לכאורה.

לכן קוראים לשבת הזאת שבת זכור.

וקוראים בה פרשת "זכור את אשר עשה לך עמלק" ובאופן מדהים לא מתבקשים לזכור מה קרה לעמלק, ואיך ניצלנו ממנו, ולא מתבקשים לזכור שבסוף היתה מלחמה שהוכרעה כך או אחרת, רק את אשר עשה לך. את הסיבה, היא תהיה הבסיס להחלטה הבאה.

אז אולי, התפענח לנו לפתע מה הוא נס,

נס הוא ערות גדולה בתוך המציאות, ערות המתחדדת מחיים בזיכרון תמידי של הערכים, המהויות, המשמעויות של היות האדם, ושל היות כל אחד מאיתנו, ושל היות גם איזה סוג של כולנו.

הזכירה הזאת מחדדת אוזן שומעת, והופכים מקרה למעשה הנעשה מהיענות לקריאה, ואז האדם בוחר ומשנה את ההיסטוריה כולה.

ככה שבעצם כל אחד הוא סוג של עושה ניסים בעצמו (כן יוסלה אפילו אתה..)

בתנאי שידע לזכור היטב את המהויות לקרא קריאות משנות מקריות.

אולי דווקא לכן

החג הזה שהכל בו פשוט השתלשלות היסטורית של אירועים, הוא החג שמוסיפים ברכה

קטנה שנקראת "על הניסים"

על כל הניסים האלו, שיכולים להתרחש כל יום, שהופכים מעשה שעלול להיראות מקרי ובאנלי (נו, בחיית- כולה צלף...) לנס גדול שאפשר להתפרנס ממנו עד הפנסיה. ושכל אחד מאיתנו (כן יוסל"ה, כבר אמרתי, אפילו אתה..) יכול להיות בו קוסם עושה ניסים.

שבת זכור מבורכת לכולם שנזכה ליהנות מפרות הניסים שנעשה והקריאות שנקרא

דסי
וצוות האגף לחינוך על יסודי

[לגיליונות הקודמים.](#) [הצטרפו לרשימת התפוצה.](#)

מבט ללמידה משמעותית

הפעם – הוראה עם YOUTUBE: 197 ערוצים דיגיטליים ללמידה. למוסדות חינוך רבים בעולם, אוספים משלהם של סרטונים הכוללים הרצאות, הדרכות ועוד. גם לאנשים פרטיים רבים יש ערוץ משלהם, בו הם מדגימים את מומחיותם בסדרת שיעורים משודרים. ערוצים אלה מאפשרים לשתף מידע בדרכים חדשות ומרגשות. מהוראה הסינית מנדרינית ועד להפרכת מיתוסים על אסטרונומיה, אפשרויות החינוך מגוונות ודינמיות. מכיון שאנחנו יכולים עכשיו לנפות אלף משאבים בעת ניווט מאגר יחיד, פוטנציאל ההשראה והצמיחה בתחום החינוך הגיע לשיא חדש. [למאמר המלא](#)

שו"ת – תכנית ההבחנות החדשה

אתם מוזמנים להיכנס לפורום ([קישור לפורום](#)), לעיין בתשובות ואף לשאול שאלות משלכם. כל המידע מצוי באופן קבוע ומתעדכן תמיד, נהלים, כלים המלצות- באתר האגף לחינוך על יסודי- [כאן תכנית הבחנות](#).

לבקשת רבים מכם **מצורפת שוב** המצגת מעודכנת של : [ארגון הלמידה ותעודות הסיום](#) - [לקט שאלות ותשובות](#) הרבה נהלים שאלות וכללי היבחנות מרוכזים בחוברת זאת, מאוד מומלץ לאפשר לכל חדר המורים להיחשף למידע!

שימו לב שכל הנהלים וכל החומרים מצויים באתר האגף לחינוך על יסודי

גמולי בגרות במגמות

מה הם גמולי הבגרות שצריכים לתת במגמות המדעיות כמו ביולוגיה, פיסיקה וכו' בהתייחס לכל אחד מהחלקים (30 של השלוש וכו...)?

תשובה

לכל בחינה חיצונית בתחום דעת (להוציא מתמטיקה ברמה של 4 ו- 5 יח"ל) מתלוית הערכה בית ספרית (הערכה חלופית) בתחום הדעת.

מטרת [חוזר זה](#) הינה לסייע בהבנה ויישום של חלוקת גמול הבגרות, בתחומי הדעת השונים, בין הבחינה החיצונית להערכה הבית ספרית, בהתאם לכללים המצוינים בסעיף 1 לעיל.

[מצורפת טבלה המפרטת את הזכאות לגמול בגרות במקצועות השונים](#) בעקבות הרפורמה ללמידה משמעותית.

השמטת ציון מתעודת הבגרות

האם נתן להוריד מקצוע מתעודת הבגרות ולקבל במקום התעודה הזו, תעודת בגרות חדשה?

תשובה

באוגדן התהליכים שנשלח לכל בתיה"ס נאמר במפורש שלא ניתן להשמיט מקצוע מתעודה בגרות לאחר הנפקתה. כל השינויים והעדכונים נעשים ע"י בתיה"ס בתיאום עם התלמידים, טרם הנפקת התעודות.

שאלה בנושא מבוא למדעים(השכלה מדעית)

בתכנית החדשה - בחינוך הטכנולוגי אין צורך בלימודי השכלה מדעית. ובכל זאת- בחינוך הטכנולוגי, הדרישה לפי התכנית החדשה היא - למקצוע מוביל, מקצוע התמחות ומקצוע מדעי. שני המקצועות-המוביל וההתמחות- 5 יח"ל חיצוניים. ואילו המקצוע המדעי- יכול להילמד כיחידה פנימית, 3 ש"ש. אם כך, אז המקצוע המדעי הזה הוא בכל זאת חובה, והוא מקביל להשכלה המדעית בכיתה הטכנולוגית. האם הבנתי נכון? (שאלה זאת מתייחסת לכיתת קולנוע, ולכיתת תקשורת וחברה. שתיהן כיתות טכנולוגיות).

תשובה

בחינוך הטכנולוגי יש חובת היבחנות בשלושה מקצועות בהיבחנות ש70% ממנה היא היבחנות חיצונית ו30% בית ספרית בכל אחד משלושת המקצועות. (מדעי מוביל והתמחות) המידע שבידייך היה נכון לפני 3/15 כל עוד היה ניתן להיבחן במסגרת תוכנית ההיבחנות על מקסימום של 2 מקצועות מורחבים בנוסף למתמטיקה ואנגלית. מאז עדכון 3/15 יש להיבחן בכל אחד מהמקצועות בהיבחנות חיצונית ובית ספרית ביחס של 30-70. נא עקבי אחר המידע המופיע מעודכן במצגת השאלות והתשובות. וכן בחוזר החינוך הטכנולוגי המעודכן.

חוזר מצ"ב

דיווח ציונים על תלמידים חולים

בבית הספר שלנו, 3 תלמידים המאושפזים במסגרות שונות ולומדים ונבחנים בהם וכן, תלמיד חולה השוהה בביתו ומקבל סיוע מעמותת "קדימה מדע". כיצד מדווחים על ציון ה 30% שלהם?

תשובה

ציוני ההערכה הבית ספרית (30%) מדווחים ע"י בתיה"ס לתחנות הקליטה. הדיווח הינו באמצעות ביה"ס שבו מופיע התלמיד במצבת תלמידים. ביה"ס הספר אליהם רשומים תלמידים חולים, יקבלו את הציונים ממקומות האשפוז או מהמורה המלווה בבית, יחליטו אם ההערכה מקובלת עליהם וידווחו בהתאמה את הציון.

📌 "עוז לתמורה"

אתם מוזמנים להיכנס לפורום (קישור לפורום), לעיין בתשובות ואף לשאול שאלות משלכם.

מודלים להובלת שינוי בעידן עוז לתמורה

השבוע נציג מודל של אורט כרמים - בי"ס על יסודי שש-שנתי בכרמיאל בניהולו של יואב קוסן - "סוגיות מרכזיות בניהול יעיל של השעות הפרטניות"

בנוסף, אנו מצרפים "צא ולמד: התנהלות השעות הפרטניות" של מכון אבני ראשה

מצורפות בזה שתי מצגות מכנס המנהלים האחרון:

א. מצגת כוח אדם בהוראה מעודכן לחודש מרץ 2016

ב. מצגת בינוי פינות עבודה וחדרי למידה פרטנית בעידן עוז לתמורה

כניסה לעוז לתמורה תשע"ז

האם יש חובה להיכנס לרפורמת עוז לתמורה בתשע"ז?

תשובה

על פי ההסכם שנחתם בין ארגון המורים לשלטון המקומי, החל משנת הלימודים תשע"ז תיושם הרפורמה באופן מלא ומחייב בכלל החטיבות העליונות המפוקחות על ידי משרד החינוך, בכפוף להוראות ההסכם.

מורים בגיל פנסיה וממשיכים לעבוד

מורה בגיל פנסיה (67) אך עדיין עובד בבית הספר האם מחויב להיכנס לרפורמה? האם צריך ועדת חריגים או שעקב גילו הוא כלל לא יוכל להיכנס לרפורמה?

תשובה

מורה ללא קשר לגילו, שעומד בקריטריונים להצטרפות לעוז לתמורה, יצורף אוטומטית. במידה ולא מעוניין לעבוד על פי כללי הרפורמה, עליו להגיש בקשה ליציאה מעוז לתמורה דרך מערכת עוש"ר.

מספר ימי העבודה בעוז לתמורה

יש במדריך "זכויות המורה" באתר אירגון המורים סעיף לגבי פיזור ימי עבודה כגון: מורה שמועסק בין 17-20 ש"ש זכאי לריכוז העסקתו ב-4 ימים 13-16 שעות = 3 ימים אך זה בעוז לתמורה?

נניח מורה שעובד 18 שעות שזה 75% משרה האם גם זכאי שירוכז ב-4 ימים, למרות שלפי עוז לתמורה זה כ-28-30 שעות? האם יכול לדרוש שיתפרסו על 4 ימים ולא יותר?

תשובה

שיבוץ וסידור עבודת המורה במערכת השעות צריכה להיות בשאיפה - לימי עבודה מלאים. האמור לעיל תקף אלא אם יש אילוצי שיבוץ מנומקים המכתיבים אחרת ו/או שהמורה כן מבקש/ת לפזר את הימים, והדבר אומנם בר ביצוע. פיזור מערכת השעות על פני הימים בשבוע היא פונקציה של היקף המשרה. כללי השיבוץ מבחינת אחוזי משרה לא השתנו ביחס לעולם הישן והם דומים לעקרונות המופיעים בהסכם אופק חדש. מגבלת השעות לעבודה ביום הנה 9 שעות. חריגה מכך מחייבת אישור והסכמת הצדדים המעורבים.

וועדת חריגים

בכדי למנוע פניות מיותרות נשמח אם ניתן יהיה לפרסם מהם התנאים לחריגות- לאי כניסה לרפורמה.

מי יכול לפנות לוועדת חריגים?

תשובה

אין פניה מיותרת. כל פניה נבחנת על ידי הוועדה בכובד ראש. יש לצרף אישורים רלוונטיים.

רשימות מורים עדכניות

מתי המנהלים יקבלו את רשימת המורים שנכנסים לרפורמה בשנה הבאה.

תשובה

כל הפרטים האישיים של המורה נמצאים במערכת עוש"ר. ככלל המורים העומדים בתנאי הרפורמה יוכנסו אוטומטית. צפי לעדכון מדורג של מערכות התקשוב – אפריל 2016 ואילך.

חובת הצטרפות לעוז לתמורה

האם מי שלא נכנס לעוז יכול להיות מחנך בשנה הבאה?

תשובה

על פי ההסכם, כל בעלי התפקידים בבית הספר מחויבים להצטרף לרפורמת עוז לתמורה, עם זאת מנהל המבקש לשבץ מורה שלא נכנס לעוז כמחנך ראי להגיש בקשה לוועדת החריגים.

טעימה משמעותית

הענן החינוכי - כל השירותים המתוקשבים לבית הספר.
כניסה מאובטחת לסביבות התוכן - הזדהות אחידה
החל משנת הלימודים תשע"ו כניסה למערכות ספקי התוכן הדיגיטלי תהיה באמצעות מערכת ההזדהות של משרד החינוך ובאמצעות פרטי זיהוי אישיים שניתנו על ידי משרד החינוך. לפניכם כל הפרטים.
פרטי הזיהוי של משרד החינוך יאפשרו הזדהות אחידה באמצעות סיסמה אחת לכל סביבות התוכן הדיגיטלי המאושרות על ידי משרד החינוך ולמערכות משרד החינוך באינטרנט בכלל.

הספרייה הלאומית

הספרייה הלאומית השבוע: מאבקי השבת
בשיעור יתוודעו התלמידים לסוגיה בדבר אופייה של השבת במרחב הציבורי בירושלים. בפתיחה יצפו בסרטון המציג את הרקע למאבקים בסוגיה זו ויערכו דיון בנושא. לאחר מכן, כל זוג תלמידים יעשה עבודת חקר על נושאים שונים במאבקי השבת וייצור דף מגזין המציג צדדים מידעיים שונים בנושא ולצדם טורי דעה.
מערך שיעור מתוקשב לכיתות י"א-י"ב

אז מה היה לנו?

הצעות לפריסת ההבחנות ו"מודל הסינוסים" - האגף לחינוך על יסודי
לבקשת המנהלים איתם נפגשנו במסגרת סיורי המנכ"לית, אני מצרפת לעלון את ההצעות לפריסת ההבחנות ואת מודל הסינוסים.
קבצים אלו ניתן למצוא באתר החינוך העל יסודי. המודל בא לסייע לחשיבה על תכנון בעת ארגון הלימודים התלת שנתי, ובעת תכנון ההערכה התוך שנתית. וזאת כדי למנוע לחץ ממוקד בשנה מסוימת או בתקופה מסוימת. בהצלחה!
הצעות לפריסת ההבחנות לפי מגזרים "מודל הסינוסים"

תכניות לימודים ומבנה ההערכה בבחינות הבגרות על פי תכנית ההיבחנות החדשה

השנה לראשונה, ייגשו תלמידי כיתות י"א (המחזור הראשון של הרפורמה) לבחינות הבגרות מתכונתן החדשה. יתקיים שאלון חיצוני אחד לרוב המקצועות, המבוסס על חלק מחומר הלימוד, ובנוסף למידה והערכה בדרכים חלופיות המוערכת בבתי הספר תוך שימת דגש רב יותר על הערכת תהליכי הלמידה.
הכלים המרכזיים שנבנו לאפשר את הלמידה המשמעותית קשורים להתאמת תכניות הלימודים ותכניות ההיבחנות. המסמך שלפניכם, בא לתת תמונה מלאה על תכניות הלימודים בחטיבה העליונה בתחומי הדעת השונים ולסייע בארגון הלימודים וההיבחנות. מטרתו להנגיש לכם באופן ידידותי את השינויים שנערכו לאחרונה על מנת להתאים למבנה ההבחנות. **קישור לחוברת** וכן קישור **לקובץ סמלי השאלונים**

שינויים בתכנית ההבחנות באנגלית

משרד החינוך עורך שינויים בתוכנית ההיבחנות הבית ספרית בספרות אנגלית, אשר מהווה כ 30% מרכיב הציון הכללי של מקצוע האנגלית לבגרות. השינויים מוצגים במסגרת שלוש החלופות לבחירה בית ספרית: תלקיט, מבחן ויוזמה, בשאלונים F 4 , D ו 5 יחידות לימוד ו-B (3 יחידות לימוד). כמו כן, החל משנת הלימודים הבאה, תשע"ז, יבוצע שינוי בשאלון -

G אשר מהווה חלק מתוך רכיב הציון של ההיבחנות החיצונית ברמה של 5 יחידות לימוד, העומד על שיעור של 70%. [לחוזר המלא](#)

המנהלת ליישומים מתוקשבים – דיווח שאלוני בגרות והתאמות

[קישור לעלון הריענון](#)

חוזר לבעלויות תשע"ה/2 - תוכנית היבחנות חדשה בבחינות הבגרות בחטיבה העליונה – חלוקת גמול בגרות- האגף לחינוך על יסודי וכח אדם

[בהוראה](#)

לבקשת מנהלים בכנסים אני מצרפת את החוזר לבעלויות שפורסם שנה שעברה בנוגע לגמולי ההגשה לבחינות השונות. החל משנה"ל תשע"ה מונהגת תכנית ההיבחנות החדשה בבחינות הבגרות בחטיבה העליונה. במסגרת תוכנית זו, לכל בחינה חיצונית בתחום דעת (להוציא מתמטיקה ברמה של 4 ו-5 יח"ל) מתלוות הערכה בית ספרית (הערכה חלופית) בתחום הדעת. מטרת [חוזר זה](#) הינה לסייע בהבנה ויישום של חלוקת גמול הבגרות, בתחומי הדעת השונים, בין הבחינה החיצונית להערכה הבית ספרית, בהתאם לכללים המצוינים בסעיף 1 לעיל. [מצרפת טבלה המפרטת את הזכאות לגמול בגרות במקצועות השונים](#) בעקבות הרפורמה ללמידה משמעותית.

תוכנית לב"ם – לקראת בגרות מלאה, "הנתיב המיטבי להצלחה" - האגף לחינוך על יסודי

תוכנית לב"ם – לקראת בגרות מלאה, "הנתיב המיטבי להצלחה" החלה לפעול בימים אלה לקראת הבגרויות במועד קיץ תשע"ו, במטרה להגדיל את אחוזי התלמידים המצליחים בבחינות הבגרות. בהפעלת התוכנית מאפשרים תנאים אופטימליים להוראה למורה וללמידה לתלמיד. השבוע קיימנו שלוש השתלמויות לרכזי לב"ם מבתי הספר המשתתפים בתכנית. ההשתלמויות נערכו בצפון, במרכז ובדרום. הנוכחות הייתה מרשימה. ההשתלמויות התמקדה בדרכים להעלאת המוטיבציה של תלמידי התכנית להתמדה, למידה והצלחה בבחינת הבגרות לקראתה הם לומדים בקבוצת לב"ם. בהשתלמות דנו גם בדרכים להעלאת המוטיבציה של המורה ללמד למידה המותאמת אישית לצרכי כל תלמיד בקבוצה, כיצד יוצרים תחושת שייכות ומחויבות ללמידה ולהצלחה. הרכזים שיתפו את חבריהם בדרכים בהם הם פועלים בבית ספרם כדי להגביר את האפקטיביות של התכנית ולתרום להצלחתה. הרכזים ציינו את תרומתה של התכנית להעלאת אחוזי הזכאות בבית הספר ולהעלאת תחושת המסוגלות של התלמידים המשתתפים בתכנית.

חדשות תלמ"י - " היהדות היא קודם כל תורת חיים " (א.ד. גורדון) - האגף לחינוך על יסודי

בימים אלו נבחר זכיון חדש להפעיל את תוכנית תלמ"י לשנת הלימודים תשע"ו. עד לכניסתו של הזכיון החדש ולקראת פרוסום ההרשמה לתוכנית, אנו מפרסמים כאן את התבחינים המעודכנים להצטרפות לתוכנית תלמ"י. משרד החינוך מקצה תקציב ייעודי במטרה לתמוך תקציבית בבתי-הספר הממלכתיים המעוניינים לתגבר את לימודי היהדות ולהוסיף פעילויות חינוכיות בלתי פורמליות בתחום זה. אנו קוראים למנהלים המובילים בבית ספרם תכניות לימודים ופעילויות חינוכיות בתחום לימודי מדעי היהדות, להיערך על פי התבחינים ולעקוב אחרי הפרסומים בדש"בועי ובאתר האגף לקראת פתיחת ההרשמה לשנה זו. להלן [התבחינים המעודכנים](#) לשנת הלימודים תשע"ו, וכן [רשימת הספרים](#) בהתאם לסעיף ח' בעמוד 4 בתבחינים. כאמור – בקרוב נודיע על פתיחת האתר לרישום לתכנית תלמ"י.

המכחול הניהולי – האגף לחינוך על יסודי

השבוע שלחנו שנית את המכחול הניהולי לבתי ספר השש-שנתיים ביונת דואר של המנהלים. המכחול הוא אותו המכחול שנשלח בדואר לפני כחודשיים. מנהל שלא קיבל את המכחול שלו, מתבקש לפנות לאגף החינוך העל-יסודי Agaf_A_AlYesodi@education.gov.il. ולבקש כי נשלח לו שוב את המכחול. או אלי למייל במייל חוזר.

אות רמון- קול קורא - האות למצוינות ולמנהיגות ע"ש אילן ואסף רמון - האגף לחינוך על יסודי בשיתוף את רמון

אות רמון- קול קורא - האות למצוינות ולמנהיגות ע"ש אילן ואסף רמון – האגף לחינוך על יסודי בשיתוף קרן רמון
אות רמון למצוינות ולמנהיגות ע"ש אילן ואסף רמון מזמינה את כל בתי הספר להציע תלמידים בכתה י'א מצטיינים ופעילים חברתיים, יזמים ובולטים בתרומתם בביה"ס ובקהילה - כמועמדים מביה"ס לאות רמון לקראת שנה"ל תשע"ז. כל הפרטים על תכנית אות רמון והגשת המועמדות ב"קול קורא" המצורף בקישור. אות רמון הינה הזדמנות ייחודית להדגשת ערכים של מצוינות ומנהיגות בקרב תלמידינו וכבוד גדול לכל ביה"ס שתלמידיו זוכים באות לזכרם של אילן ואסף רמון.
שימו לב !!! ניתן להגיש את רשימת המועמדים וההמלצות לרפרנטים במחוז עד לתאריך- כא' אדר ב' תשע"ו, 31 מרץ 2016. בהצלחה !! – [לקובץ המלא](#)

חידון המשנה

ביזממה של האגף לתרבות תורנית יתקיים השנה חידון משנה ייחודי לתלמידי כיתות ז' בחינוך הממלכתי והממלכתי דתי.
החידון הוא הזדמנות מצוינת להיחשף לעולמם המופלא של חכמים.
בתי הספר יקיימו קבוצות לימוד וחידונים בית ספרים, יתקיימו חידונים מחוזיים וחידון ארצי.
על מנת לסייע לבתי הספר הוקם [אתר אינטרנט ייעודי](#). כמו כן נפתח קו טלפוני שבו אפשר להזמין חידונים בית ספרים, סיוע של בנות שרות לאומי ועוד.

להלן תאריכי החידונים:

חידונים מחוזיים

15.5.16 תל אביב

16.5.16 דרום

19.5.16 צפון

22.5.16 ירושלים

חידון ארצי

1.6.16

אתם מוזמנים להשתתף בחידון וליהנות מלימוד חוויתי.

"הכל חייב להיות מתועד, מבלי לשמוט אפילו עובדה אחת...." – אגרת שר

"פעילות לציון יום השואה"

מצ"ב אגרת שר החינוך בנושא "פעילות לציון יום השואה".

עדכוני שגרה מהיחידות השונות
אגף הבחינות – עדכון בנושא שגויים וחריגים

עלה באתר פורטל בחינות עדכון בנושא השגויים והחריגים בהזמנת השאלונים למועד קיץ תשע"ו (2016). לחץ [לקישור](#)

תקצוב כיתות י אתגר ל"ב טכנולוגי לשנה"ל תשע"ז
בשנת הלימודים תשע"ז, הקצאה של כיתות ל"ב טכנולוגי לביה"ס תחייב רישום תלמידי הכתה במגמה טכנולוגית. [למכתב המלא](#)

ראמ"ה - סקר בנושא התפתחות אישית ומעורבות חברתית בבתי הספר
מצ"ב הודעת ראמ"ה: בימים אלו עורכת הרשות הארצית למדידה והערכה בחינוך (ראמ"ה), בשיתוף עם משרד החינוך, מחקר הערכה על התכנית "התפתחות אישית ומעורבות חברתית" זו השנה השנייה.
במסגרת זאת, יפנו אל בתי הספר שעלו בדגימה נציגים מטעם ראמ"ה לשם תיאום ראיונות עם הגורמים הרלוונטיים בצוות בית הספר, ולתאם מועד להעברת השאלון בקרב תלמידי כיתות י' ו-יא (כיתה אחת משכבת י' וכיתה אחת מכיתה יא').
חשוב לציין כי שאלוני התלמידים מועברים באופן אנונימי וכי אנו מקפידים מאד שתשובות המורים, המנהלים והתלמידים תישארנה חסויות לחלוטין. על בסיס הנתונים שייאספו יוכן דוח ארצי במטרה לסייע למובילי התכנית במשרד ביצירת התנאים המתאימים לקידומה של התכנית. בשום מקום לא יופיע מידע מזוהה על בית ספר כלשהו, וכמובן לא על משיב כלשהו.
מצ"ב [דוגמת המכתב](#) שנשלח לבתי הספר אשר משתתפים בהערכת התכנית "התפתחות אישית ומעורבות חברתית".

תכנית האצה לתלמידים מצטיינים - היבחנות במועד קיץ תשע"ו
מצ"ב מכתבו של מר אריאל לוי, סמנכ"ל בכיר ומנהל המינהל הפדגוגי, ובו הנחיות רישום לבחינות מועד קיץ תשע"ו (2016) עבור תלמידים מצטיינים בתכנית ההאצה [מכתב ההנחיות](#)

האגף לקליטת עולים - שבוע עליות במערכת החינוך
שבוע עליות במערכת החינוך יתקיים בשבוע של 29.5.16-3.6.16
מטרת השבוע:

- למידת נושא העליות
- העצמת התלמידים העולים ומתן מקום לתרבותם
- לקרב את כלל התלמידים באוכלוסייה הקולטת לתלמידים העולים

את הלמידה בנושא מלווה חידון תחרותי אינטרנטי "[עליות זה להיות](#)" (של חמיצר בשיתוף הטלוויזיה חינוכית) שמבוסס על חידות דמיון אסוציאטיבי ומתמקד באוצרות המורשת של

ארצות המוצא השונות של העולים ובהישגיהם בחברה הישראלית.
בחידון 30 תחנות שמייצגות מדינות מהן מגיעים התלמידים העולים, בכל תחנה יש תכנים הקשורים בארץ המוצא (סיפורי תרבות, סיפורי גבורה, אנשי מופת וכדומה).

האגף לקליטת עולים – עדכונים
אנו מצרפים לכם מספר עדכונים:

- [הקישור לחוזר מנכ"ל החדש בנושא בחינות הבגרות](#) - מיועד לתלמידי כיתות י' ויא'
- [סל קליטה לעולים מאתיופיה](#)
- [סל קליטה לעולים משאר המדינות](#)

פרויקט השאלת ספרים

פרויקט השאלה ספרים פועל בחלק מבתי הספר מכוח חוק השאלת ספרי לימוד, התשס"א-2000, ומכוח התקנות להשאלת ספרי לימוד, התש"ע-2010. לקראת שנת הלימודים התשע"ה אושר תיקון מספר 7 לחוק, שעיקרו עוסק בחובת השאלת ספרי לימוד ומפרט את השינויים בתכנית ההשאלה. החל משנת הלימודים התשע"ה תכנית ההשאלה מחייבת את כלל בתי הספר והיא אינה מוגדרת עוד כתכנית רשות. תהליך ההצטרפות של בתי הספר לתכנית החל בהדרגה ויושלם לא יאוחר משנת הלימודים התשע"ז. סדר ההצטרפות נקבע על ידי משרד החינוך. בשנת הלימודים התשע"ו הצטרפו לתכנית כל בתי הספר היסודיים וחטיבות הביניים שטרם הצטרפו עד כה. בחטיבות עליונות בהן בשל שינוי תכנית הלימודים לא תהיה היתכנות כלכלית למימוש חוק ההשאלה, יוכלו לבקש לדחות את יישום החוק לשנה הבאה

המזכירות הפדגוגית - "למידה משמעותית בתחומי הדעת – מהלכה למעשה"
בשלב יישומי זה, החוברת "**למידה משמעותית בתחומי הדעת – מהלכה למעשה**" היא בגדר נדבך חשוב שיפרוס בפני צוותי בתי הספר את התפיסות ואת התהליכים שבוצעו במטה בהקשר לתכניות לימודים, חומרי לימוד, פיתוח מקצועי בתחומי הדעת וינחה אותם בפיתוח, בהתאמה, בהערכה ובבחירה של נושאים, דרכים ותהליכים הדרושים למסע המאתגר ללמידה המשמעותית.

המזכירות הפדגוגית - טבלה המרכזת המלצות, דוגמאות לחלופות מרכזיות להערכה בתחומי הדעת השונים.
[לבקשת מנהלים רבים – קישור לטבלה](#)

המטה לחיים משותפים

לפני כחודש, בהמשך ליום זכויות האדם, הקלטנו משדר עם השופט צבי סגל בנושא חופש הביטוי. להלן [קישור להרצאה](#)
את ההזמנה למשדר ליווה סרטון העוסק בניהול השיח בכיתה בהקשר של חוזר המנכלית תשעה/1.
מצ"ב [קישור לסרטון](#).
ולבסוף- בתי ספר/מורים המעוניינים בכלים נוספים בנושא מוזמנים לפנות אל דנה פרידמן, מנהלת המטה לחינוך אזרחי וחיים משותפים באמצעות הדוא"ל:
danielaf@education.gov.il

"להיות מורה" חודש אדר תשע"ו
[ניוזלטר אגף התמחות וכניסה להוראה](#)

זה היה השבוע שהיה

13 במרץ 1948 - מלחמת העצמאות: ההגנה משתמשת לראשונה בדוידקה, בהתקפה על שכונת אבו כביר ביפו
14 במרץ 1879 - נולד אלברט איינשטיין (נפטר ב-1955)
16 במרץ 1995 - 130 שנים לאחר שנכנס לתוקף, מאשרת מיסיסיפי את התיקון ה-13 לחוקת ארצות הברית, האוסר על עבדות
17 במרץ 1973 - פינק פלויד מוציאים את האלבום THE DARK SIDE OF THE MOON, מהאלבומים הבולטים בהיסטוריה של המוזיקה המודרנית
18 במרץ 2011 - גשושית המסנג'ר של נאס"א הפכה לחללית הראשונה בתולדות האנושות שנכנסה למסלול אליפטי סביב כוכב חמה

זרקור מהשטח

תלמידים מבה"ס "אל-בשאר" למדעים בסחנין משתתפים ב"וועידה בין לאומית בעצרת האו"ם" בעיר נצרת

הפרויקט "דגם עצרת האו"ם" הוא פרויקט בין לאומי המתקיים בכמה אוניברסיטאות ובתי ספר ברחבי העולם ובו מייצג כל תלמיד מדינה מסוימת בנושא מסוים, והוא נושא ונותן כדי לקדם את ענייניה ככל שניתן.

את בית הספר ייצגו התלמידים: שאדן שלאעטה, שאדן מסאלחה ואמיר ריאן. הם ייצגו בוועידה את המדינות ניגריה, מולדובה ורומיה בוועדות שונות, כאשר הדין התנהל בשפה אנגלית תקינה וברמה גבוהה.

הפעילות בפרויקט זה נמשכה יומיים, בהם השתתפו נציגים מכמה בתי ספר משני המגזרים בנוכחות מדינאים משגרירויות שונות בארץ ובברכתם.

כבכל שנה מתכבד בית הספר "מר יוסף" לארגן את "הוועידה" הזאת ולארח את כל באיה במלון "גולדן קרואן" בנצרת.

את התלמידים של בה"ס "אל-בשאר" ליוו רכז האנגלית, המורה סלאח פוקרא והמורה רים קדורה. מנהל בית הספר, ד"ר מאלכ יוסף, הרעיף שבחים על חלקם של המורים המלווים בהכנת התלמידים לפעילות זאת, ועל האחרונים שהפגינו שליטה מעולה באנגלית, כושר ביטוי ויכולת שכנוע הראויים לציון. בנוסף הדגיש כבוד המנהל את הצורך בקיום פעילויות בין לאומיות מן הסוג הזה.

על הערכה חלופית בימין אורד - רינת תייר המדריכה המחוזית למתמטיקה

בכפר הנוער ימין אורד קיימו במסגרת ההערכה החלופית יום שיא במתמטיקה.

בתחילת היום התקיים כינוס ובו הסבירו לתלמידים את תכנית היום. התלמידים קיבלו שקית מעוטרת שכללה לוח, בקבוק שתייה, חטיף אנרגיה וחוברת משימות. כל מחנכת התלוו לכיתתם בתחנות השונות.

כל מורה בצוות י' 3 יח"ל, היה אחראי על תכנון והקמת תחנה אחת. כל תחנה קושטה בהתאם למשימה (כפי שאתאר בהמשך) ובכל תחנה תוכננה צורת ישיבה שונה. על השולחנות המתינו לתלמידים דפי משימה. בסוף הפעילות החתימו התלמידים את המחנכת או את המורה למתמטיקה בתחנה על דף ההערכה - לאישור שהיו בתחנה וביצעו המשימות בה ברצינות הראויה.

המורים ארגנו שש תחנות שונות של פעילויות מתמטיות חווייתיות-

1. **חדר הסתברות**- בחדר זה התחלקו התלמידים ל-4 קבוצות ועל כל קבוצה היה לעבור בין הקבוצות ולהתנסות בפעילויות השונות בהסתברות תוך שימוש ב- קלפים, כדורים ממוספרים, רולטות ועוד ובעזרתם התמודדו התלמידים עם המשימות מתמטיות בחוברת.
2. **חדר מבצעים**- בחדר זה הקרינה המורה מצגת עם מידע על מבצעים שונים. התלמידים ישבו בחברותא- בקבוצה גדולה והתמודדו עם דילמות הקשורות במבצע והתלמידים היו צריכים להחליט איזו קנייה כדאית יותר. הדיונים התקיימו במקביל בעברית, צרפתית ורוסית- היה מרגש!
3. **חדר חישוב שטח וריצוף**- החדר קושט בצורה מיוחדת הקשורה בפעילות. בתחילת הפעילות התנסו התלמידים בריצוף שטח של 1 מ"ר בעזרת מרצפות בגדלים שונים, העשויות ואז היה עליהם לחשב שטח דירה מתוך תוכנית וכן לחשב את העלויות השונות של הריצוף בהתאם לגודל האריחים ובהתאם לבחור באיזה אריח לרצף.
4. **חדר חישוב גודל הטלוויזיה ומרחק הצפייה המומלץ**- בתחילה התנסו התלמידים בצפייה בסרטון במרחקים שונים ואז התוודעו לנוסחת חישוב מרחק הצפייה המומלץ ובהמשך הם התמודדו בקבוצות עם שתי משימות, בשתייה- היו דגמים של חדרים מרהיטים. באחד- היו צריכים להחליט על גודל הטלוויזיה בהתאם לנתוני החדר ומיקום הרהיטים ובשני- גודל הטלוויזיה נתון ועל התלמידים היה למקם את הרהיטים.
5. **חנות אופנה**- בחנות האופנה היו סטנדים רבים עם בגדים שהובאו מחנות יד שנייה. התלמידים קיבלו תקציב והיה עליהם לבחור מקסימום פריטים ולחשב את המחיר לתשלום. בהינתן אחוז ההנחה וגם הנחת המועדון.

6. **בחצר- מסלול הליכה-** בתחילה הומחש הקשר בין מהירות וזמן לדרך ואז עסקו התלמידים בפתרון שאלות חישוביות ואלגבריות בנושא בעיות תנועה.

בסוף היום נתבקשו התלמידים למסור את החוברת למורים והציון על החוברת והתפקוד שלהם ביום זה מהווה בסיס לציונם בהערכה החלופית.

אוכל לסכם ולומר שהיה מרשים מבחינה מקצועית וחוייית ומאתגר מאוד לתלמידים, שנהנו ושיתפו פעולה באופן יוצא דופן. בהחלט ניתן היה לראות שהתקיים תהליך לימודי מרשים, שבמהלכו, התלמידים נהנו ושיתפו פעולה ואין לי ספק שלמדו ונהנו בו זמנית.

מפגש תלמידי כתיב י' מבית הספר המשותף "סולם צור" עם תלמידי כתיב י' בביה"ס "השלום" בשיח ג'נון

בשבוע שעבר נסעו תלמידי כתיב י' מביה"ס המשותף "סולם צור" למפגש מרתק עם תלמידי כיתות י' מביה"ס "השלום" בשיח' דנון. המפגש התקיים במסגרת המעורבות הקהילתית הבאה לידי ביטוי בתוכנית הלימודים החדשה. לאחר שבירת הקרח וההיכרות המתבקשת, הציגו התלמידים משני בתי הספר חפצים אותם התבקשו להביא עימם, המייצגים ומסמלים לדעתם את תרבותם כאן בארץ. האירוע היה מוצלח מאד ומשמעותי לכל התלמידים. בביקור הגומלין שיתקיים ב"סולם צור", בכוונת בית הספר ליצור יחדיו מארג אומנותי רב תרבותי. יש לציין כי התכנית החינוכית נתמכת ע"י המועצה האזורית "מטה אשר", המייחסת חשיבות רבה למפגשים בין בני נוער החיים בגליל המערבי.

לכל תלמיד יש את המקצועות אותם הוא אוהב יותר ואת המקצועות שפחות...לכל תלמיד יש את המורים אליהם הוא מתחבר יותר ואת המורים אליהם הוא מתחבר פחות... בחטיבת הביניים התורנית בקריית ארבע, החליטו על שינוי מרענן בו כל תלמיד יכול היה לבחור לאיזה מורה הוא נכנס! פרסומים למגוון השיעורים נתלו על לוח המודעות וכל תלמיד רשם את שמו במקום שבחר. המשותף לכל השיעורים היה הנושא השנתי "כאיש אחד בלב אחד" וכמובן היצירתיות הכוללת שיעורים שונים ולכל אחד היה ברור שהוא נכח בשיעור הכי טוב. כל תלמידי החטיבה ללא יוצא מן הכלל נהנו משעה זו ותלמידים רבים בררו מתי יתרחש יום כזה שוב. טעימה מהפעילות השונות: "סדנת שוקולד ונתינה", "קוקה קולה טעם החיים", "עיצוב גרפי של נתינה", "חסי גומלין בטבע", "הרמוניה שבמוזיקה", ניתוח סרטונים בנושא – "לתת חסד ה' גם בין שיני הטורפים", "שילובים צבעים ויצירה בחיים של כולנו".

תיכון רעות לאמנויות - מלחינים צעירים ומלחינים משכבר הימים

באווירה חמה, נפגשו השבוע המלחינים הצעירים שלנו ומלחינים משכבר הימים (דאולנד, סור, מוצארט, בטהובן, מנדלסון ופיאצולה) על במה אחת, בביצועים מרגשים של תלמידי המגמה למוסיקה בחטיבה העליונה ש תיכון "רעות לאומנויות". הקונצרט הקאמרי, בו הרכבים קאמריים ניגנו יצירות קאמריות (ווקאליות ואינסטרומנטליות), מילא את האולם ואת הקהל הרב בצלילים נעימים, מתקופות שונות.

בפברואר התקיים באולם כנס החינוך הרשותי השנתי של המועצה האזורית חוף הכרמל. בשונה משנים קודמות, הדוברים בכנס היו מורים מבתי ספר שונים באיזורינו שהעבירו הרצאות קצרות בסגנון TED. את בית הספר חוף הכרמל, ייצג יעקב לדור ואלו חוויותיו מהכנס

איזו הצעה מוזרה... איזה מן מורה שפוי ירצה ללכת להשתלמות ללא גמול?! אז מסתבר שאני לא היחיד. היינו כ 10 מורים מבתי ספר וגני ילדים שונים הכרמל. לקחנו חלק בשני מפגשי סדנא מרתקים, של 4 שעות רצופות כל אחד, בהנחיית נציג חתיך מחברת "וירטואוזו". למדנו איך לתת הרצאה בסגנון "TED". הסדנאות היו מרתקות ותרמו לא רק להרצאה בסגנון טד, אלא גם נתנו רעיונות לשיפור ההוראה היומיומית של משתתפי הסדנא בכיתות. הרעיון מאחורי "TED" הוא לספר בשיח מרתק על רעיון בדרך סיפורית, כאילו אתה מספר לחברים. בתור הטבעוני החופר, נראה היה שזאת תהיה משימה בלתי אפשרית. הנושא שלי

איננו פופולרי בלשון המעטה . התחלתי לכתוב וקיבלתי תגובות, המון תגובות: "את זה תוריד! את זה אל תגיד! למה לא לנסח זאת ככה?... " חלק מהעצות קיבלתי וחלק לא. יש לי מסר והוא מה שמניע אותי לעמוד על במה. אין לי אהבה לבמה ובטח לא לבמה מול יותר מ 400 אנשי חינוך. אז את הרוב השארתי. נולדה לי הרצאה של כ 8 דקות. את ההרצאה אפשר לראות באתר היוטיוב "בשביל חוף הכרמל". נושא ההרצאה שלי הוא "שילוב ערכים שקרובים לליבו של המורה הופכת שיעור לחוויה". ההרצאה נקראת כך מפני שכשאני משלב את ערכי הקיימות בדגש על תזונה בהוראה, הכיתה מתעוררת לחיים. התלמידים מקשיבים "על אמת" ושואלים שאלות. אני חושב שכל מורה שייקח את הערכים שהכי קרובים לליבו וישלב אותם בהוראה, יופתע לגלות שהשיעור במהרה יהפוך למפגש רצוי, אותנטי ומרתק לכל המעורבים. על הדרך אני גם יכול לחשוף את אנשי החינוך של חוף הכרמל לנתונים מדאיגים לגבי התחממות כדור הארץ.

בחלק הראשון סיפרתי על מערך שיעור במתמטיקה שבניתי בקורס של ד"ר יעל אדרי במהלך התואר השני. בחרתי להציג שאלה מתמטית העוסקת בכריתת היערות - נושא עצוב וכואב. לא סיפרתי שאקטיביסטים בברזיל שמתנגדים לכריתת היערות מוצאים להורג בגלל פגיעתם בפרנסת כורתי העצים. כן סיפרתי שאם קצב כריתת היערות לא ישתנה, עוד יכרתו כל היערות בעולם. בחלק זה הדגמתי איך לשלב ערכים בשיעור פרונטלי. בחלק השני של ההרצאה, סיפרתי מעט על הקבוצה שלי בשבוע המרכז בו מתקיימת הלמידה הכי משמעותית שיש.

בקבוצת "תזונה וקיימות, מהאדם הקדמון ועד היום" למדנו על השפעת תזונת האדם על איכות הסביבה, מהאדם הקדמון ועד לאדם המודרני היום. טיילנו בשביל הכרמל במטרה להכיר את תרבות הצריכה של האדם הקדמון וללמוד על פתרונות מודרניים למזעור הפגיעה באיכות הסביבה. למדנו על כמות המשאבים הנדרשים לסוגי תזונה שונים. פגשנו מרצים מרתקים שמקדישים את חייהם לשמירה על הטבע וגם נהנינו מהרבה טיולים בטבע. אני מקווה שתלמידים שעברו את השבוע יהפכו להיות שגרירים של שמירה על כדור הארץ לטובת הדורות הבאים. שיתפתי את הקהל בחוויה המשמעותית של התלמידים ושלי. סיימתי את ההרצאה בהזמנת הנוכחים לשלב את הערכים שהכי קרובים ללבם בהוראה ובעשייה החינוכית (כמעט כל הרצאה של טד מסתיימת בהזמנה). אמרתי "תודה רבה", ספרתי 3 שניות ארוכות בהם הייתי צריך "לספוג" את בלב מחיאות הכפיים ירדתי מהבמה ונתקפתי בווירוס אכזרי.

הורים וצוות אל"ה יחד להעצמת ילדיהם בבי"ס אורט חלמי שאפעי- עכו - רכזת אל"ה ומדריכת תכנית אל"ה במגזר הערבי, סוהא שיבל.

מאז כניסתה של תכנית אל"ה לבית ספרינו, עמלנו על הטמעתה באופן הכי מקורי, בצמוד למתווה, תוך התייחסות והתאמה לאוכלוסייה המיוחדת ולאופייה. על כן, בכל שנה חשבנו לתת ערך מוסף לתכנית הן בדרכי ההתערבות והן בדרכים לא פורמאליות שמטרתן העצמת התלמידים בהיבט החברתי והרגשי.

השנה, שמנו דגש על מעורבות הורים. מתחילת השנה – בעת העברת מבדק עמי"ת ועד לבחירת התלמידים (ילדיהם). המגמה הייתה לסייע יחד, לשתף ולתמוך בתלמידינו – ילדיהם. לשם כך, תכננו סדרה של מפגשים עם ההורים שמטרתם העלאת המודעות לחוזקות ילדיהם, לנקודות שצריך לחזק אצלם ולדרכים פשוטות ניתן לסיוע לתלמידים בלמידה גם בבית .

אחד המפגשים תוכנן למעקב באמצע השנה לשם הערכה, שיקוף ושיתוף, ביחד עם הנהלת ביה"ס ובמעמד חגיגי. על כן התאספנו ביום א', 13.3.16 בעת שקיעת החמה ובנוכחות הנהלת ביה"ס, צוות אל"ה, הורים ותלמידי אל"ה היקרים.

מטרת המפגש הייתה להדק את הקשר עם הורי התלמידים, לחשוף בפניהם את תכנית ההתערבות שילדיהם עברו עד כה, ובנוסף ליצור הווי חדש בו ההורים שותפים לתהליך ותומכים ומסייעים הן לילדיהם בפרט ולצוות אל"ה ובכלל.

האווירה הייחודית שצמחה במפגש העידה על צימאון עז בקרב ההורים, לדעת יותר על התהליכים הבית ספריים ועל הצורך שלהם להשמיע ולהישמע, מתוך רצון להדק את הקשר

עם ביה"ס ובמטרה לראות עתיד ורוד יותר לילדיהם במציאות של קשיים רבים אותם הם חווים יחדיו .

הריגוש וההתרגשות הן מצד ההורים והן מצד הילדים לאורך כל המפגש ובמהלך הפעילויות היה מעבר למצופה: אימהות בכו וסיפרו שהיום הן מרגישות כי ילדיהם "שווים" וכי הן מאמינות בעתיד טוב יותר לילדיהן. ההורים העידו כי הם רואים בבית הספר מקום חם המטפח אישיות ואמונה ש"כל תלמיד יכול" למרות הפערים והחסכים שצברו תלמידים במהלך שנות הלימודים.

במהלך המפגש התבקשו ההורים וילדיהם לסדר לפי רצף השתלשלות של רעיונות מרכזיים בסיפור, כאשר המסר בסיפור היה כי ביה"ס שותף להורים ומטרתו העליונה הובלת ילדיהם לפסגות. בנוסף, נכללה פעילות ליום האם הקרב ב- 21.3, שמטרתה חיזוק הקשר וההכלה, ויכולת התמיכה וההקשבה בין ההורים לילדיהם בגיל ההתבגרות .

במהלך הפעילות ביקשה אחת התלמידות לקרוא מכתב שהכינה לקראת המפגש . במכתב הודתה לביה"ס על הנתינה, על ההעצמה, על התמיכה ועל הליווי שהיא מקבלת. האושר שבלט בעיני התלמידים הצדיק כל השקעה ורמז לעצם חשיבות המפגשים עם ההורים בכדי ליצור מרקם שיתופי יציב ומעצים לאותם תלמידים .

אירועים ב"ביכורים" - כפר הנוער לאומנויות הבמה המועצה אזורית אשכול

ציליל צעיר בדרום - אירוע שיא, בחסות היחידה לאומנויות של המינהל לחינוך התיישבותי-בהשתתפות פרץ אליהו, מורין נהדר, זוהר פרסקו ועוד.

יום שלם של סדנאות ומופעים לתלמידי חט"ב ותיכון מכל הארץ. מסובסד ופתוח לכולם.

סדנת יצירה מקורית לתלמידי חט"ב בכל הארץ - יומיים של שיעורים, סדנאות, והזדמנויות רבות להכיר ולהעמיק בעולם היצירה המקורית לסוגיה. מסובסד מאד, מעניין ומעשיר.

שני האירועים מתאימים לתלמידי כל המגזרים (כולל חמ"ד, חינוך ערבי, וכו'), ומונגשים לבעלי מוגבלויות.

@ ~~~~~ @ ~~~~~ @ ~~~~~ @ ~~~~~ @

ברכות

ברכות חמות למנהלי/ות בתי הספר, לרכזי/ות עבודות הגמר, למנחים/ות ולתלמידים והתלמידות שהתמודדו בתחרות מדענים ומפתחים צעירים 2016 ואף זכו בהוקרה על מחקריהם, בטקס יפה ומרגש שהתקיים בכנסת. ולהלן שמות הזוכים בתחרות מדענים צעירים 2016

ציונים לשבח

I. התלמידה: הדר גולדברג

שם העבודה: תורשתיות של תכונות פנוטיפיות המסייעות לעמידות בתנאי יובש אצל צמחים מאוכלוסיות לאורך גרדיאנט אקלימי (מדעי החיים והסביבה)

בית הספר: תיכון עירוני ד' ע"ש אהרון קציר, תל אביב

II. שחר סילברמן

שם העבודה: בחינת הפעילות של מערכת ההגנה BREX כנגד תבדידי בקטריופאגים. (מדעי החיים)

בית הספר: התיכון ליד האוניברסיטה

III. ברק ארוילי, מירי שושן

שם העבודה: מערכת חישה אווירית לניהול אירוע אש מרחוק FERMIS – Fire Event Remote Management Information System (טכנולוגיה)

בית הספר: תיכון תמר אריאל, נתניה

IV. אמן זועבי

שם העבודה: משחק ווידוף שלוש ערימות – של אסימונים (מתמטיקה)

בית הספר: בית הספר הרב תחומי, דבוריה

.V אוהד צוער

שם העבודה: ברלין מזרח ומערב, החיים בעיר מחולקת 1945-1963 (מדעי הרוח)

בית הספר: תיכון עירוני ד' ע"ש אהרון קציר, תל אביב

נוסע למחנה מדעי בגרמניה

.VI איתי וינטראוב

שם העבודה: תפיסת המלחמה בחברות הילידיות של אמריקה התיכונה והשפעותיו של המפגש עם תרבות המלחמה הספרדית. (מדעי הרוח)

בית הספר: קריית חינוך ע"ש אהרון קציר, רחובות

נוסע למחנה מדעי בגרמניה

.VII רום דן

שם העבודה: השפעת פקטור השעתוק VGLL4 על תאי סרטן שד אנושיים (מדעי החיים)

בית הספר: התיכון הישראלי למדעים ולאמנויות, ירושלים

נוסעת לייצג את ישראל בתחרות אינטל אייסף בפניקס אריזונה.

.VIII בר ארמה ושחר עין-קדם

שם העבודה: Right Load – מערכת לניטור עומסים על גפיים מגובסות. (טכנולוגיה)

בית הספר: תיכון אורט גרינברג בקריית טבעון

נוסעים לייצג את ישראל בתחרות אינטל אייסף בפניקס אריזונה.

פרס מיוחד ע"ש נועם כנפו

זוכה: בוטרוס מועלם

שם העבודה: מכשיר שמיעה על פי עקרון עקיפת פרנל (טכנולוגיה)

בית הספר: תיכון בפטיסטי, נצרת

נוסע לייצג את ישראל בתחרות של האיחוד האירופי בבריסל

פרס שלישי

.I אופק רייזמן-קדר

שם העבודה: זיהוי גנים שמדלגים בין אורגניזמים לאורך מיליוני שנים – האם קיים מנגנון עוקף אבולוציה? (מדעי החיים)

בית הספר: התיכון הישראלי למדעים ולאמנויות, ירושלים

נוסע למחנה מחקר בלונדון ובסרן

.II נעמה שור

שם העבודה: הקשר בין השעון הביולוגי לרמת המוסריות בקבלת החלטות (מדעי החברה)

בית הספר: התיכון לחינוך סביבתי, מדרשת שדה בוקר

נוסעת לייצג את ישראל בתחרות מדענים ומפתחים צעירים של האיחוד האירופי בבריסל

פרס שני

.I טל כהן, עמליה בן אשר, יובל פלדמן

שם העבודה: אינפוזיית קומבו (טכנולוגיה)

בית הספר: תיכון אורט פסגות, כרמיאל

נוסעות לייצג את ישראל בתחרות מדענים ומפתחים צעירים של האיחוד האירופי בבריסל

.II הדס ברם

שם העבודה: אפיון נקודת הבקרה במעבר ל G0 במחזור התא (מדעי החיים)

בית הספר: התיכון שליד האוניברסיטה, ירושלים

נוסעת למחנה מחקר בלונדון ובסרן
III. יניב וולף

שם העבודה: **חיישנים גמישים מבוססי ננו-חלקיקי זהב ולגנדות אורגניות**: השפעת תכונות הלגנדות על תכונות החיישנים (כימיה)

בית הספר: בית הספר הריאלי העברי בחיפה

נוסע לייצג את ישראל בתחרות אינטל אייסף בפיניקס אריזונה

פרס ראשון

I. רועי יעקובסון

שם העבודה: קשיחות במטריקת L1 והשערת קוזנר (מתמטיקה)

בית הספר: התיכון הישראלי למדעים ולאמנויות, ירושלים.

נוסע לייצג את ישראל בתחרות אינטל אייסף בפיניקס אריזונה

II. ליעם קימל

שם העבודה: אפיון פונקציונלי של הפאקטור הוירולנטי ExoY (מדעי החיים)

בית הספר: הכפר הירוק, רמת השרון

נוסע לייצג את ישראל בתחרות אינטל אייסף בפיניקס אריזונה

III. אמי כהן

שם העבודה: סגולות עור הנחש: כתבי יד שונים (מדעי הרוח)

בית הספר: התיכון הישראלי למדעים ולאמנויות, ירושלים

נוסעת למחנה מחקר

בגרמניה

מראה 32 "שלוסי הכא..."

